

Lysfest

For sjette gang blænder Copenhagen Light Festival op med oplysende og opløftende lysværker på Bryggen og i resten af byen

SIDE 5

Isvand

Vinterbadning er 'last year'. Søren Søgaard Eriksen og hans fællesskab af vandvinkere dyrker kulden og de iskolde dukkerter på nye isnende niveauer

SIDE 6

Jordbrug

Vi får aldrig løst klimakrisen, hvis vi ikke får vendt udlednings-supertankeren, landbruget, 180 grader. Sarah Hellebæk giver sit bud til klimaaktivistisk samtalesalon

SIDE 11

Foto: Rasmus Poulsgaard

BRYGGEBLADET

9. FEBRUAR 2023
31. ÅRGANG

NR. 03

Brygge-designer og stjerne-tegner illustrerer Amagerhistorie på Højdevangens skole

Den højdramatiske historie om Kong Christian II, Mor Sigbrit og Dyveke får nyt liv og farver i stort nyt værk af illustratør Line Jensen og arkitekt, designer og bryggebo Michala Eken på Højdevangens skole

SIDE 8 OG 9

11. feb — 29. MAJ

INUUTEQ STORCH /
TEIT JØRGENSEN

Hos tandlægen.dk Islandsbrygge får du en fast tandplejer, som kender dig

70 400 597

- Fokus på forebyggelse, så du beholder dine tænder sunde og flotte hele livet
- Med høj faglighed, kvalitet og moderne behandlingsmetoder, sikrer vi dig den rette og bedste behandling

islandsbrygge@tandlaegen.dk
tandlaegen.dk/islandsbrygge

tandlaegen.dk
Kigkurren 86, 1. sal, Kbh S

RING 36 30 15 55

FOR EN GRATIS
SALGSVURDERING

LokalBolig

GRØNLANDSKE ØJEBLIKKE

Nordatlantens
Brygge

Strandgade 91 / Christianshavn
nordatlantens.dk

Kommunen pumper 10.000 kubikmeter nyt vand i Grønjordssøen

Grønjordssøen har fået svært ved at holde på vandet og tørrer ud oftere, end hvad godt er. Derfor fylder Teknik- og Miljøforvaltningen de kommende uger 10.000 kubikmeter nyt vand i søen

Tekst: Andreas Kirkeskov
Foto: Ricardo Ramirez
redaktion@bryggebladet.dk

Det er i de seneste år blevet mere reglen end undtagelsen, at Grønjordssøen tørrer ud om sommeren. Det er ikke usædvanligt, men tørkeperioderne er blevet både hyppigere og længere. Og det er ikke godt for dyrelivet i og omkring søen. Det oplyser Teknik- og Miljøforvaltningen, der derfor vil fylde 10.000 kubikmeter ekstra vand i søen henover de kommende uger.

Naturlig tørke

At Grønjordssøen af og til tørrer ud er en naturlig hændelse, der faktisk er med til at opretholde balancen for dyrelivet omkring søen. Når søen tørrer ud, begrænser det nemlig fiskebestanden i søen, og det er godt for padderne, hvis yngel ellers bliver spist af fiskene. Faktisk er det beskrevet i plejeplanen for søen, at den skal have lov til at tørre ud fra tid til anden.

I 2018 oplyste enhedschef

i Teknik- og Miljøforvaltningen Jørgen Lund Madsen således til Bryggebladet, at: – Ifølge pleje- og udviklingsplanen for Amager

Fælled skal Grønjordssøen opretholdes så upåvirket som muligt i forhold til den omkringliggende byudvikling, og den skal være uden

kontakt til de kanaler og vandelementer, der er anlagt i Ørestad. Derfor modtager Grønjordssøen udelukkende det regnvand, der

Grønjordssøen er tørret ud hver sommer de seneste fem år. Det burde kun ske med flere års mellemrum, og derfor pumper kommunen nu 10.000 kubikmeter ekstra vand i søen.

falder direkte ned i området omkring søen, og derfor er det heller ikke usædvanligt, at søen tørrer ud.

– De vandstandsudsving, som søen er præget af, er med til at begrænse fiskebestanden og opretholde paddebestanden i området. Aktuelt har den lave vandstand givet gode fangstmuligheder for særligt fiskehejrer, der i løbet af sommeren har været aktive ved Grønjordssøen.

For tør for ofte og for længe

På det tidspunkt var der gået fire år, siden søen sidst var tørret ud. Men siden 2018 er det sket hver eneste sommer, og sidste år var søen udtørret helt frem til december. Og det er ikke hensigtsmæssigt. For

selvom udtørring med års mellemrum hjælper med at begrænse fiskebestanden, kan det være til skade for fuglelivet, hvis det sker for ofte.

Årlig overrisling

Det nye vand kommer fra den landskabelige kanal i Ørestad Nord, hvor der er et renseanlæg, der sikrer, at vandet er af god kvalitet og overholder alle miljøkrav. Vandet føres gennem et underjordisk pumpesystem og kommer op gennem en rist ved Ørestad Boulevard, hvorfra det risler ud over arealet og ned i søen. Denne vinter bliver der fyldt 10.000 kubikmeter vand i søen, som er, hvad Ørestad Vandlaug har mulighed for at give denne vinter. Forvaltningen vurderer dog allerede nu, at det kan blive nødvendigt at gentage øvelsen til næste år.

I mellemtiden skal det undersøges, hvor søens vand bliver af, og om det er nødvendigt at tilføre den vand fremadrettet for at opretholde den som sø hele året.

Irma bliver til Brugsen

Dagligvarekæden Irma lukker og slukker i hele landet. De fleste af butikkerne genopstår dog som nye butikstyper i samme koncern. Irma i A-huset vil blive videreført som Brugsen

BRYGGEBLADET

Beboerhjørnet
Leifsgade 7 · 2300 København S
Telefon: Telefon: 20 68 11 62 (hverdage mellem 9-16)
redaktion@bryggebladet.dk · annoncer@bryggebladet.dk
facebook.com/bryggebladetavis · bryggebladet.dk

Udgiver: Bryggebladet

Redaktør: Andreas Kirkeskov (AK47) (ansv.)

Redaktion: Philip Thinggaard, Victoria Bloch Blytt Sandstad, Hans Buhl, Viktoria Fuglsang Semenova, Stephan Øhlers Brooker, Thomas Neumann.

Fotos: Ricardo Ramirez og skribenterne i øvrigt

Webmaster: William Gauthier

Annoncer: Andreas Kirkeskov 20 68 11 62

DTP: Jens Burau (supergreen.dk)

Korrektur: Karsten Poulsen

Administration: Karsten Poulsen

Tryk: Sjællandske Medier, Holbæk

Oplag: 8.700

Distribution: Karsten Poulsen

Bladet omdeles: Islands Brygge, Ørestad Nord, Havneholmen, Kalvebod Brygge, KUA og sydspidsen af Christianshavn samt til butikker, cafeer, hoteller og kontorer i områderne.

Næste nummer udkommer: 2. marts.

Deadline: 24. februar.

Tekst: Andreas Kirkeskov
Foto: Ricardo Ramirez
redaktion@bryggebladet.dk

Danmarks ældste - og Europas næstældste - dagligvarekæde Irma lukker efter 137 år. Det oplyser Coop, der har ejet Irma siden 1982, i en pressemeddelelse. Ud af

kædens 65 butikker lukker 17, mens de ni største butikker bliver føjet til en helt ny kæde med det enkle navn Coop, 28 butikker bliver til Coop365 Discount og de 11 mindste til Brugsen.

Blandt de 11 små butikker finder man blandt andet Irma i A-huset, der

altså fremover vil komme til at hedde Brugsen. Om de kommende nye Brugsen-butikker skriver Coop, at de "vil blive drevet med størst mulig lokal frihed, tilpasset specifikt til kunderne de enkelte steder. Brugsen er hjertet af Coop-familien og skal have de bedste mulig-

heder for også at være det lokale samlingssted i fremtiden."

Ligesom de øvrige Irma-butikker vil Bryggens Irma fungere normalt frem til første april, hvorefter konverteringerne går i gang. Præcis hvornår, Bryggens nye Brugsen slår dørene op, ligger endnu ikke fast, men ifølge planen skulle alle konverteringerne gerne være overstået inden årsskiftet.

SuperBrugsen bliver til Coop

Med lukningen af Irma bliver Coops otte forskellige butikskæder til kun tre: Brugsen, Coop365 Discount og den nye kæde Coop. Sidstnævnte har været i støbeskeen siden september, hvor Coop oplyste, at Kvickly og SuperBrugsen ville blive samlet i én kæde, der senere blev givet navnet 'Coop'. Det betyder, at også SuperBrugsen i Njalsgade går nye tider i møde.

Irma i A-huset lukker, men genopstår inden årsskiftet som Brugsen.

Fælledby P/S kærer kendelse om opsættende virkning til Landsretten

Byggearbejdet på Amager Fælled skal stå stille, mens domstolene behandler den sag, Amager Fælleds Venner har anlagt mod to klagenævn. Det besluttede byretten i december. Selvom Fælledby P/S formelt ikke er part i denne sag, har selskabet nu fået tilladelse til at kære kendelsen om opsættende virkning til landsretten

Tekst og foto: Andreas Kirkeskov
redaktion@bryggebladet.dk

Selskabet bag byggeriet på Amager Fælled, Fælledby P/S, kærer den kendelse fra Københavns Byret, som i december standsede alt arbejde på byggefeltet. Det oplyser Fælledby P/S i en pressemeddelelse.

Fælledby P/S er strengt taget ikke part i sagen, der er anlagt af Amager Fælleds Venner mod henholdsvis Planklagenævnet og Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Men fordi Byrettens kendelse i december om såkaldt opsættende virkning har stor betydning for byggeriet, som indtil videre er standstødt helt, har Fælledby P/S søgt og fået tilladelse fra procesbevillingsnævnet til at gå ind i sagen og kære afgørelsen til Landsretten.

– Vi glæder os over, at vi nu får lov at tale vores sag. Vi mener, at der har manglet fakta og faglige nuancer i den proces, som har ført til byrettens kendelse. Vi er som selskab fanget i et juridisk slagsmål mellem klagenævn, kommune og en borgerforening på trods af, at hele projektet blev gennemlyst, og tilladelserne blev bekræftet for over et år siden. Derfor er der behov for, at vi nu træder ind i sagen, skriver administrerende direktør i Fælledby, Erling Thygesen.

Notater på bagkant

Sagen handler grundlæggende om, hvorvidt den

VVM-redegørelse, der muliggør byggeriet, beskytter de fredede dyrearter i området tilstrækkeligt, heriblandt stor vandsalamander, som de fleste efterhånden er på fornavn med. Det klagede Amager Fælleds Venner til Planklagenævnet og Miljø- og Fødevarerklagenævnet over. Sidste sommer nåede klagenævnene frem til, at byggeriets miljøkonsekvenser var undersøgt grundigt nok. Men først efter, at udviklingsselskabet havde tilvejebragt en række nye og supplerende oplysninger, der ikke var indgået i den oprindelige behandling af VVM-redegørelsen.

Det fik Amager Fælleds Venner til at lægge sag an mod klagenævnene, fordi de mener, at hele grundlaget for VVM-redegørelsen skal i offentlig høring og behandles politisk. Det går ifølge borgergruppens advokat altså ikke at komme rendende med nye oplysninger på bagkant.

Det er dét spørgsmål, vi nu venter på rettens afgørelse af. I december traf byretten så kendelse om, at byggearbejdet på fælledens skal stå i bero, mens vi venter. Og det er den kendelse, Fælledby P/S nu vil kære til landsretten.

Fuldt ud tilstrækkeligt

Under alle de tekniske lag om procedurefejl i forbindelse med VVM-redegørelsen ligger det grundlæggende spørgsmål om, hvorvidt der

Arbejdskøretøjerne har holdt stille på byggefeltet på Amager Fælled siden en kendelse i byretten i december stoppede al byggeaktivitet.

bliver passet godt nok på de fredede arter på fælledens forbindelse med byggeriet af Fælledby. Og her er man i udviklingsselskabet lodret uenige med Amager Fælleds Venner.

– Det er her, vi mener, at der mangler viden i retssagen. Projektets miljøkonsekvenser er undersøgt grundigt, før tilladelsen blev udstedt, og dette arbejde førte blandt andet til krav om erstatningshabitat for padder og arbejdsfri perioder af hensyn til ynglefugle – krav, som vi har overholdt og dokumenteret til fulde. Disse indsatser er siden genbesøgt af eksterne biologer, herunder klagenævnens egne fagfolk, og er fundet fuldt ud tilstrækkelige. Det er disse faglige vurderinger, som byretten tilsidesætter med en opsættende virkning, skriver Erling Thygesen.

Selskabet forventer, at landsretten træffer afgørelse i kæresagen i løbet af foråret.

BRYGGENS OSTEOPATI

FÆRRE SMERTER
MERE BEVÆGELIGHED
STØRRE FYSISK FRIHED
BRYGGENS-OSTEOPATI.DK

MOTORSHOP AMAGERS ÆLDSTE VÆRKSTED

SERVICEVÆRKSTED
MALERVÆRKSTED • AIRCON SERVICE
SKADECENTER
OLIESKIFT • SPORING • BREMSER
KLARGØRING TIL SYN • M.M.

VERMLANDSGADE 53, 2300 KØBENHAVN
KONTAKT OS PÅ 52 820 820

BOLDKLUBBEN HEKLA

Indkaldelse til ordinær generalforsamling onsdag den **8. marts 2023 kl. 19.00** i klubbens lokaler på Hekla Park, Artillerivej 190, 2300 København S.

DAGSORDEN:

1. Valg af dirigent
2. Formandens beretning
3. Seniorformandens beretning
4. Pigeformandens beretning
5. Drengformandens beretning
6. Regnskab
7. Mindre ændring af "Klubbens Love": § 9 stk. 3
8. Indkomne forslag
9. Valg jf. § 6 stk. 1 & 2
10. Eventuelt

Forslag fra medlemmerne skal være bestyrelsen i hænde senest en uge (1. marts 2023) før generalforsamlingen, for at de kan forlanges optaget på dagsordenen.

Bestyrelsen skal gøre medlemmerne opmærksom på, at man for at være stemmeberettiget skal have betalt kontingent for første halvår af 2023. Husk også, at forældre til aktive medlemmer under 18 år er stemmeberettiget.

Husk at følge med på www.bkhekla.dk, som vil blive opdateret med indkomne forslag og regnskabet for 2022.

Vel mødt!
Bestyrelsen

Amagers rammemand

Professionel indramning
på eget værksted

35-års jubilæum

Få 20% rabat på alle indramninger, hvis du medbringer billede af denne annonce til butikken

Åbent: man-fre 08.00-17.00 · lør 10.00-14.00
Oliebladsgade 5 · 2300 S · 32 59 00 88

PARKERING

Kommandantens
Gaard i
Klaksvigsgade

Dagsparkering (hverdage 6.00-18.00) Kr. 809,21/md.
Døgnparkering (alle dage 0-24) Kr. 1.456,55 /md.

Depositum for adgangskort: kr. 625,-
Indskud: 3 mdr.s forudbetalt leje, der henstår til opsigelse.
De opgivne priser er inkl. moms og gælder fra 1.1.2023

Henvendelse: Aps Freden-Invest, Hambros Allé 1,
2900 Hellerup, tlf. 7070 1704, info@ega-adm.dk

1 flaske klassisk Chablis 169,- (spar 40,-)

Flot syre, stringent og mineralsk. Lige som det skal forventes fra topproducenten Drouhin.

Toft Vin

Islands Brygge 25 · 32 54 07 05
bryggen@toftvin.dk

STØT

BRYGGEBLADET

Giv et støttebidrag på:

MobilePay

44 28 00

BRYGGEBLADET

www.bryggebladet.dk

FIND OS PÅ:

15 grunde på Bryggen under mistanke for PFAS-forurening

Tusindvis af adresser over hele landet mistænkes for at være forurenede med det sundhedsskadelige stof PFAS. Blandt andet 15 adresser på Islands Brygge

Tekst: Andreas Kirkeskov
redaktion@bryggebladet.dk

15 adresser her på Islands Brygge kan være forurenede med det sundhedsskadelige stof PFAS. Det fremgår af de såkaldte 'mistankelister', som de fem regioner har udarbejdet, og som TV2 efterfølgende har samlet og publiceret. Regionerne mistænker mere end 16.000 grunde i landet for at være forurenede med PFAS; heriblandt de 15 på Islands Brygge.

Listen er baseret på, hvor der er eller har været erhverv eller aktiviteter, der kan lede til PFAS-forurening. Der er altså ingen sikkerhed for, at en adresse er forurenede, bare fordi den optræder på listen. Det betyder blot, at der på et tidspunkt har været registreret en type erhverv eller aktivitet, der kan have

udledt PFAS på den ene eller anden måde. Hvis der er bestyrket mistanke om forurening, har regionen taget kontakt til grundejer.

Ikke for børn

Det er ikke i sig selv farligt at bo eller færdes på en PFAS-forurenede grund. Men hvis jorden dyrkes, eller der pumpes grundvand op derfra, kan det give sundhedsproblemer.

PFAS kan blandt andet være hormonforstyrrende og føre til forhøjet kolesteroltal. I store mængder kan stoffet medføre en øget risiko for kræft. Det oplyser Amalie Timmermann, der er forsker på Institut for Folkesundhed, til TV2 og understreger, at kemikaliet også er skadeligt for immunsystemet; specielt for små børn.

Men som sagt er der altså som bryggebo næppe grund

HER ER DER MISTANKE OM PFAS-FORURENING:

15 adresser på Islands Brygge mistænkes for at kunne være forurenede med PFAS på grund af erhverv, der er eller har været på adresserne.

- Artillerivej 104, autolakereri
- Drechselsgade 2, bogtrykkeri
- Artillerivej 154T, brandøvelsesplads
- Njalsgade 101, brandøvelsesplads
- Kigkurren 4, guld- og sølvfabrik
- Egilsgade 22, kemisk industri
- Hilmar Baunsgaards Boulevard 10, kemisk industri
- Knud Kristensens Gade 31, kemisk industri
- Artillerivej 112, metalindustri
- Niels Neergaards Gade 35, møbelindustri
- Artillerivej 154, renovation, snerydning
- Artillerivej 190, renovation, snerydning
- Reykjaviksgade 3, renseri
- Islands Brygge 12, træindustri
- Islands Brygge 30A, træindustri

Kilde: Regionerne/TV2

til at gå i panik, medmindre man har drikkevandsboringer i baggården eller dyrker afgrøder direkte i jorden.

Mens vi venter på Bach Gruppen

Byggeriet af det skandaleombruste Njals Tårn har stået stille i mere end to år, og bygherren Bach Gruppen bliver ved med at udskyde en rapport om, hvordan de vil forstærke bygningen. Men så længe bygherre rent faktisk arbejder på at lovliggøre bygningen, kan kommunen ikke gøre andet end at vente

Tekst: Andreas Kirkeskov
Foto: Ricardo Ramirez
redaktion@bryggebladet.dk

– Det er jo renlivet svindel. Finn Rudaizky, der er gruppeforperson for Dansk Folkeparti på rådhuset, lagde ikke fingrene imellem, da han i Borgerrepræsentationen i skarpe vendinger kritiserede Bach Gruppens ageren i sagen om Njals Tårn på Faste Batteri.

– Bach-gruppen og BG beton, som står for skandalebyggeriet Njals Tårn på Amager, er blevet politianmeldt for at benytte billige, men ulovlig beton. Højhuset står ensomt og har ikke fået sendt de rapporter til kommunen, som var lovet inden november 2021. Byggeriet står derfor stille. Det er skandaløst og et skrækkesejempel på et firma, som ikke går af vejen for at bruge ulovlige metoder i deres byggeri. Metoder, som i yderste konsekvens kan få uoverskuelige følger i relation til sikkerhed for beboere, som måtte flytte ind i Njals Tårn.

Alt arbejde på tårnet blev standset af Teknik- og Miljøforvaltningen i september 2020, efter det var kommet frem, at det 86 meter høje tårn stod på en bundplade af beton, der blandt andet

Njals Tårn på Faste Batteri har stået tomt og ufærdigt hen i mere end to år, fordi kommunen krævede byggeriet stoppet, da det viste sig, at der var blevet brugt beton af meget dårlig kvalitet i højhusets fundament.

der er vi altså ikke endnu. Det slog Teknik- og Miljøborgmester Line Barfod (EL) fast i sit svar til Finn Rudaizky.

– Som reglerne er, har bygherre ret til at forsøge at bygge tårnet færdigt. Det er Teknik- og Miljøforvaltningens vurdering, at tårnet, som det står nu, er sikkert, og ikke i fare for at styrte sammen. Og bygherre har ret til at forsøge at lovliggøre det, fastslog hun, men tøvede ikke med at lufte sin egen forargelse over forløbet:

– Det her er en forrykt sag, hvor der dybt uansvarligt er blevet snydt med et byggeprojekt. I dag står Njals Tårn som en ufærdig skamstøtte, og jeg forstår til fulde de naboer og københavnere, der har fået nok af at se på det. Denne her sag har været alt for længe.

bestod af genbrugsbeton, gammel mørtel og teglsten. Siden har byggeriet stået stille, mens der er blevet udført en lang række prøver af bygningens betonkonstruktioner.

I februar 2021 fik bygherren tilladelse til at forstærke betonen i bundpladen, og i foråret samme år godkendte Teknik- og Miljøudvalget et prøvetagningsprogram for betonen i hele byggeriet.

Derudover skal Bach Gruppen lave og aflevere en rapport, der redegør for bygningens tilstand. Men rapporten lader vente på

sig. Den var oprindeligt lovet til november 2021. Det blev så til marts 2022 og dernæst sommeren 2022. Nu skriver vi februar 2023, og forvaltningen venter stadig. Men så længe Bach Gruppen rent faktisk arbejder på sagen, er der ikke meget andet forvaltningen kan gøre. Den har ikke lov hjemmel til at kræve tårnet revet ned, fordi ejeren skal altid have mulighed for at forsøge at lovliggøre byggeriet. Kun hvis forvaltningen oplever, at ejer slet ikke tager handling, kan der gribes til skrappe midler. Og

Lysfestival sætter strøm til Islands Brygge

Igen i år lyser Copenhagen Light Festival op i det Københavnske vintermørke hele februar med 35 installationer og 20 pop-up arrangementer. I år har fire værker fundet vej til Islands Brygge

Tekst: Andreas Kirkeskov
Foto: Ricardo Ramirez
redaktion@bryggebladet.dk

For sjette år i træk sætter Copenhagen Light Festival lys og kulør på byen i den ellers så mørke februar måned. Hvor Islands Brygge sidste år blev groft forbigået med kun ét enkelt lysværk, får bryggeboerne i år glæde af hele fire forskellige installationer.

Den permanente lysætning

på Lille Langebro spejler med analoge farvefiltre det hav, som er under broen. Den unge cykel- og gangbro bliver for fjerde gang oplyst af det danske kunstnerkollektiv Tokyo Blue, der har eksisteret siden 2011 og består af fire medlemmer med vidt forskellig baggrund inden for kunst, teknik og humanisme. – Hvert år har vi haft et nyt farvetema og en ny fortælling med farver. I år har vi tilføjet et ekstra lag, idet vi har påsat nogle "blink" på broen, der refererer til vandets spejlende egenskaber og det mønster af bevægelse, der konstant fortolker og spejler vandets omgivelser, fortæller de fire kvinder, lysdesigner Silla Findstrøm Herbst, kunsthistoriker Helle Frøjk Knudsen, lysdesigner

Katrin Barrie Larsen og billedkunstner og ingeniør Astrid Espenhain, der har det til fælles, at de alle til daglig arbejder professionelt med lys og rum.

– Det er fjerde gang, vi lysætter Lille Langebro, alle årene med forskellig farvesætning og historie. Fælles for oplevelserne er, at vi kun anvender broens eksisterende lys ved at tilføje farvefiltre. Vi bruger ret meget tid på at udvikle farvekompositioner til hvert år. Så fortællingen og associationerne ligger i farveoplevelsen. Det er interessant at arbejde med et stykke infrastruktur, som jo har en meget lavpraktisk funktion i vores hverdag. Lille Langebro har en ret fin udformning, så der er en del at arbejde med i forhold til oplevelsen af den. Det

permanente lys på brovænet optegner allerede broens form på fineste vis. De gennemgående lyspunkter, hvis systematik understreger broens dynamiske, kurvede form, varetager dels den funktionelle belysning, dels iscenesætter belysningen broens vinger om aftenen og gør den til et arkitektonisk ikon i havnen. Det er en smuk bro, som kan meget mere end at transportere folk over vandet. Det er det, vi arbejder videre med i vores værker. Med dette års værk 'Water Walks' har de været optaget af, hvordan de kunne fremkalde havets farvemæssige kvaliteter i vintermørket. – Vandet har jo en særlig effekt på os mennesker. Vi drages af det og finder ro ved det. Men om vinteren ændrer mange af de visu-

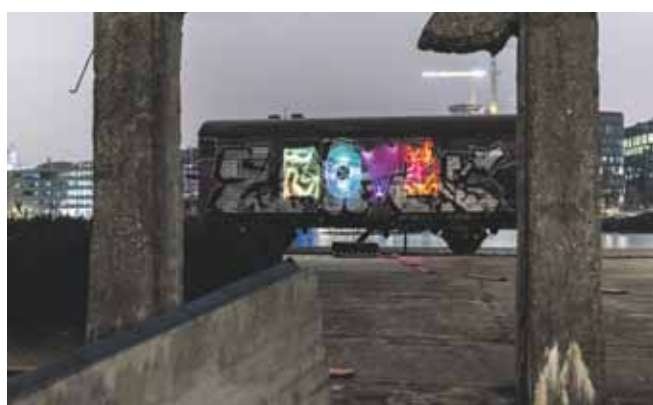
elle kvaliteter ved vandet sig på grund af lyset. Fremfor vandets nuancer ser man i stedet byens lys spejle sig i overfladen, fortæller de og fortsætter:

– Til Copenhagen Light Festival 2023 har vi udarbejdet et koncept, hvor en række af vandets farver og nuancer vil indhylle broen. Værkets navn 'Water Walk' er både en referencer til værkets farvefortælling og den fysiske handling, du som besøgende foretager, når du tager turen over broen med det farvefiltrerede lys. Værket handler om at give folk en oplevelse i hverdagen, når de bevæger sig henover broen. At opdage, at man pludselig er indhyllet i farver, og at den sædvanlige rute pludselig fremstår anderledes, kan give et lille skud energi.

Fire unikke animationer bliver projekteret på de høje betonskulpturer mellem beachvolley-banen og legepladsen i Havneparken. Nogle animationer er abstrakte, nogle fortæller en historie, alle har hver deres visuelle budskab. Værket 'Imprint 1-5' er skabt af den polsk-danske multimediekunstner Hubert Kurkiewicz sammen med danske Cong Liu, der underviser i 'product development' på KEA. – Jeg valgte de to skulpturer, fordi de er meget særegne og interessante objekter at arbejde med, og deres former muliggør interaktion med hinanden, fortæller Hubert Kurkiewicz og fortsætter: – Den ene af dem er meget høj, næsten syv meter, så at se den komme til live gør meget stort indtryk.

Med værket 'Love Train' vil en gruppe på fem studerende fra Københavns Erhvervs Akademi (KEA) sende en hyldest til Københavns ikoniske neonskilte og på samme tid en kærligheds erklæring til urban kunst. Men den interaktive installation minder også om behovet for kærlighed i en kold og mørk tid.

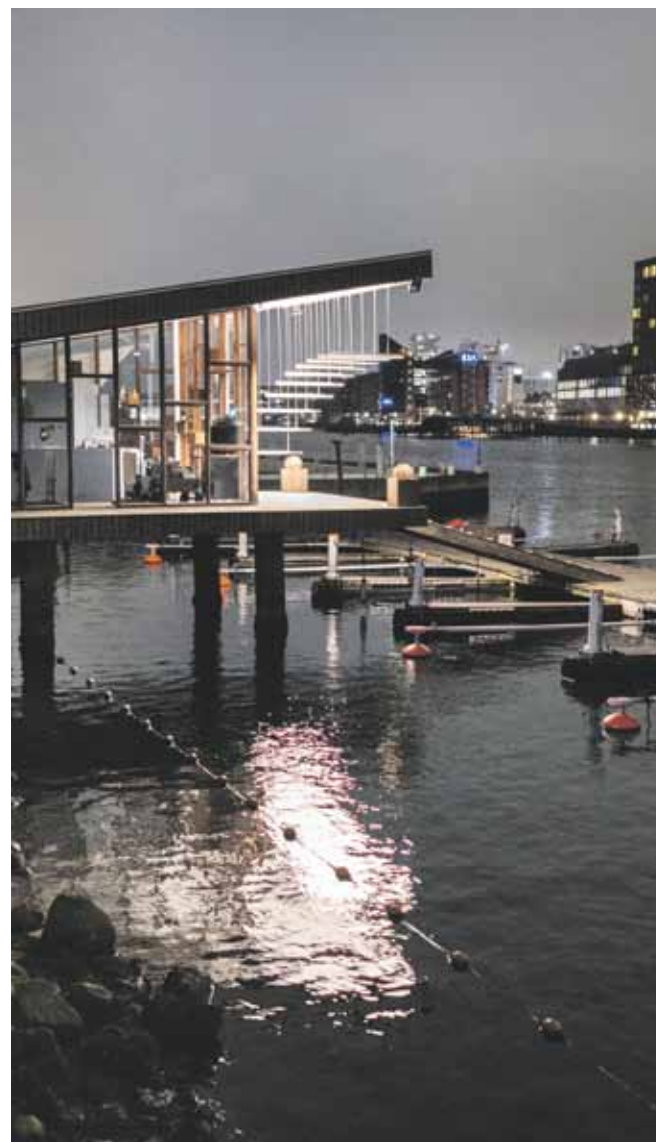

Værket 'The Arch' ved GoBoats pavillon er en hyldest til Islands Brygge og til Langebro. Det er samtidig en fejring af lys- og lampe-designvirksomheden ANOUR, hvis grundlægger Arash Nourinejad også står bag lysværket.

– Vi ønsker at give en unik oplevelse, der ærer det historiske sted og forstærker den smukke udsigt, fortæller han og fortsætter:

– Ved at kombinere kunst og design skaber vi en dynamisk og moderne installation, der er skræddersyet til GoBoat-bygningen. Med rustfrit stål som materiale vil lyset reflekteres i facaden og vandet og skabe et pulserende og legende lys, der ærer Islands Brygge og Langebro.

Foto: ANOUR

Nuet er iskoldt

Det er på mode at spare på varmen. Vinterbadere går en anden vej og skaber selv varmen. Søren Søgaard Eriksen er en af dem, der søger kulden og ligefrem svømmer lange ture i den for at finde varmen indefra

Tekst: Philip Thinggaard
Foto: Ricardo Ramirez
redaktion@bryggebladet.dk

– Før i tiden brød jeg mig ikke om koldt vand, siger Søren Søgaard Eriksen, som talte han om en fjern og helt anden person.

– Nu i dag, hvis der går en dag, uden jeg vinterbader, så kan jeg drømme om at være i det kolde vand om natten. Og jeg får ikke vinterdepression, men snarere, hvad du kunne kalde sommerdepression, siger han og griner.

Søren Søgaard Eriksen har været vandhund hele sit 35-årige liv. I barndommen og den tidlige ungdom på Bornholm var han konkurrencesvømmer, svømmetræner og underviser i vandgymnastik.

Ramt af kulden

Men i 2016 mødte han sin indre isvandhund. Der var saunagus i Vinterbad Bryggen, og døren til den kolde side åbnedes for Søren. Foran ham stod en håndklædesvingende gusmester, der fik dampene fra de æteriske olier spredt så godt rundt, at Søren blev ramt. Men det var ikke så meget varmen som kulden fra de mellem-liggende dyp i det kolde

vand, der fik ham helt ned i kroppen.

– Jeg husker tydeligt, da jeg første gang blev ramt af en følelse af at være i nuet og af indre ro ved at hoppe ned i det her iskolde vand, siger manden, der i dag er vaskeægte koldt vandsentusiast.

– Jeg vil kalde det et meditativt stadie.

Især blev Søren ramt af fællesskabet. I dag er han selv gusmester og svinger blandt andet håndklædet i Vinterbad Bryggen, hvor han også er med i bestyrelsen. Han afholder desuden gruppesvømning og svinger blandt andet håndklædet i Vinterbad Bryggen, hvor han også er med i bestyrelsen. Han afholder desuden gruppesvømning og andre sociale aktiviteter, hvor både kulden og varmen kommer i spil. Det sker under navnet @Happy_Jellyfish_Denmark.

En halv time i istønden på altanen

Vinterbadning griber om sig i disse år. Mere end 60.000 danskere er medlem i en eller anden form for forening, en femdobling siden 2011, da eksempelvis Vinterbad Bryggen blev stiftet.

De fleste tager et kort dyp og måske et endnu kortere dyk og griber straks ud efter nærmeste sauna. Men isvandhunde som Søren Søgaard Eriksen tager den to-tre skridt videre.

– De dage, hvor jeg ikke lige får vinterbadet, sætter jeg mig ud i karret, siger Søgaard om den plastictonde med 200 liter vand i, der står på hans altan og følger vinterhalvårets temperaturer.

– Så tager jeg bind for øjnene, musik i ørerne og sætter mig ti minutter til en halv time. Det er min meditation.

Kroppen aner intet om isvand

Ti minutter er vildt. Men at tale om halve timer, dér vil mange gribe ud efter et psykiatrisk leksikon for at finde passende ord. Søren Søgaard omtaler det da også selv som "et øjeblik vanvid", når han træder ned.

– Kroppen ved jo godt, at den ikke har lyst til at være dernede, fortæller den 35-årige skolepædagog.

– Den har da bare lyst til at forsvinde. Men det er særligt de første to minutter.

Alene det at tale om de første to minutter i det kolde vand - og så skelne dem fra de minutter, der kommer bagefter - vidner om, at Søren Søgaard Eriksen er en vintersvømmer snarere end vinterdypper.

– Når man går derned, er der jo en chokeffekt, hvor man gisper efter vejret. Den fede fornemmelse kommer af at overvinde den modstand. Her om vinteren svømmer vi gerne 10-15 minutter.

Kuldechok-respons

Vinterbadere taler om at overvinde de første sekunder og minutter. Susanna Søberg forsker i vinterbadningens effekter og er selv ivrig vinterbader. I et interview forklarer hun, hvordan det første dyp aktiverer en såkaldt kuldechok-respons. I disse første 20-30 sekun-

der stimuleres hudens kuldereceptorer, og de sender alarmsignal til hjernen. Her er iskoldt og faktisk farligt, lyder budskabet. Vores blodkar yderst i huden trækker sig sammen og bedøver nervecellerne ved hudoverfladen. Så bliver vejrtrækningen normal, og "man kan være i det".

– Man bliver en del af vandet, siger Søren Søgaard og påpeger, at det ikke burde overraske, når overhalvdel af kroppen nu engang består af vand.

– Jeg er fascineret af følelsen af at blive en del af vandet, at blive let i vandet. Og jeg elsker at dele oplevelsen med andre. Det er derfor, jeg har oprettet Happy Jellyfish og laver sociale svømmeture. Man er jo aldrig sur, når man er i vand.

Overvinning hver gang

Selv om Søren Søgaard Eriksen på få år er kommet langt med sin vinterbadning og koldt vandsvømning, er der langt til den hollandske kulde-guru Wim Hof. Han er kendt for med åndedræts teknikker at kontrollere kroppens møde med ekstrem kulde.

– Jeg skal på et kursus i Wim Hof-åndedræts teknik. Det glæder jeg mig til. Jeg bliver bedre og bedre til at

Iskoldt parløb.

Solosvømning kan være farligt, og heldigvis kan fællessvømning nemt arrangeres.

kontrollere min kropps reaktion på det kolde gys. Det er lidt en overvinning hver gang og giver et sus i kroppen.

Kroppen tilvænnens

Ifølge Susanna Søberg har garvede vinterbadere lært kroppen ikke at synes, det er farligt, det vil sige stresshormoner udløses ikke automatisk ved hudens møde med det kolde vand, ligesom det gør hos begyndere. Men det kan være farligt, eksempelvis hvis man går for hurtigt fra det kolde til det varme eller omvendt.

– Det er netop derfor, man ikke skal vintersvømme alene, understreger Søren Søgaard Eriksen.

Vinterbad Bryggen

var stedet, hvor vandhunden Søren Søberg Eriksen først fik øje på varmen i kulden.

Høj på kulden.

Søren Søberg Eriksen og Max Eliot Oppenheim pakker deres havtasker.

KULTURHUSET

ISLANDS BRYGGE

**9.2 BRYGGENS
BEAT CLUB**

**10.2 LUCY YEGHIAZARYAN /
GRANT STEWART QUINTET /**

**11.2 CÆCILIE NORBY:
TRIBUTE TO NANCY WILSON**

12/2 DOPHA
AMAGER BØRNEMUSIKFESTIVAL

**16/2 TRANSPHAT TRIO:
CHRIS CLERMONT (US) / MARK LONDON
SIMS (US) / HENRIK ENGQVIST /**

**17/2
TRIO TEMPELTON**

**18/2 FORTÆLLEKONCERT:
UNDER SAMME HIMMEL (4-7 ÅR)**
AMAGER BØRNEMUSIKFESTIVAL

**18/2
SINNE EEG GROUP**

**19/2 CUBANSK JAZZ MED
MUSICUBA**
AMAGER BØRNEMUSIKFESTIVAL

**22/2 KLIMAAKTIVISTISK
SAMTALESALON**

**23/2 KLUB GEYSER:
GUNNI TORP / APPLESEEDS! /
JOHN DANIELSSON (SE)**

**24/2 NELLO & THE HELPING
HAND BLUES BAND**

Stort historisk drama på Højdevangens Skole

Et drama med kongehuset, kærlighed, mord, amagerbønder, Danmarks første kvindelige finansminister samt forræderi som de virkelige ingredienser skildres i stort værk på Højdevangens Skole

Tekst: Johnny Hedegaard
Foto: Ricardo Ramirez
Illustration: Line Jensen og Michala Eken
redaktion@bryggebladet.dk

Det er et højpotent drama, der skildres i det nyligt færdiggjorte værk på Højdevangens Skole på Amager. Det handler tørt og faktuel om Christian II og hans korte regeringsperiode 1510 – 1523. Med kunstneren Line Jensens ord dækker de få faktuelle oplysninger over meget mere:

– Danmarkshistorie, almen historie, Amagerhistorie, kvindehistorie, drama med kærlighed, forræderi, mord, loyalitet. Der er så meget menneskeligt i de reelle, faktuelle opremninger af årstal og hændelsesrækkefølge; historien er blevet levende.

To på hver sit felt dygtige kunstnere plus et højpotent drama fra Danmarkshistorien giver i samspil dét, som afdøde musiker Peter Bastian omtalte som 'emergens': Dét fænomen, at den fælles klang er noget andet og større end summen af delene.

Arkitekt, smykkedesigner og bryggebo Michala Eken har sammen med den kendte illustratør Line Jensen skabt et fællesværk i Højdevangens Skoles store fællesrum, som er en fjerde og lige så vigtig medspiller. Rummet har haft en naturlig og afgørende betydning for hele projektet.

– Det er vores aula, siger skoleleder Tobias Malmgren, der lige kommer forbi, og fortsætter:

– Det er hér, skolens store ting bliver afholdt: Når vi har stormøder, når forældre

er her, eller når elever første gang introduceres til skolen, er dette det første rum, de kommer ind i. Det er også her, der holdes dimissionsfest for de udgående elever. Så det er et rum af betydning.

Gennemtænkte tilfældigheder

Det fysiske værk består af fjorten meget store gobelin-lignende enkeltværker, som hver især fortæller en del af den samlede historie. Motiverne er trykt på stof, som herefter er lagt på rummets lydæmpende akustikplader. Motiverne er tegnet af Line Jensen med hendes typiske streg, og teksten er håndskrevet med hendes helt egen personlige typografi. Begge dele har noget barnligt, noget tilfældigt over sig. Noget, der er leget frem. Men det er på ingen måde tilfældet.

Selv om strengen ligger helt naturligt for Line Jensen, er der arbejdet mange timer på det rigtige udtryk, og både bogstaver og tegninger er resultatet af en kunstners benhårde arbejde med at finde sin helt egen stil. En stil, der har afstedkommet adskillige kommentarer om, hvordan man "bør" skrive O'er, D'er, I'er og T'er.

Men det er kunstens styrke; som Michala Eken siger:

– I dette (red. kunstens) univers må man godt noget, der ikke fungerer andre steder.

Farvelag

I modsætning til Line Jensens hidtidige tegninger er

Line Jensen har slået stregerne og Michala Eken har farvelagt de store gobelin-lignende billeder, der fortæller den til tider makabre historie om Christian II og hans elskerinde Dyveke, som det ikke ender godt for.

der nu kommet farver på. Valgt af Michala Eken.

Selv om der er fjorten "gobeliner", fremstår de som en del af en helhed, der er bundet sammen dels af fortællingen, men især af farverne, der gør, at hele rummet er inkluderet i værket. Farverne er Michala Ekens fortjeneste.

– Men det er ikke 'mine' farver, fastslår hun:

– De er valgt efter omgivelserne og Lines måde at tegne på.

De er valgt med stor omhu i respekt for de øvrige farver på skolen. Især et enormt billedværk af Vilhelm Bjerke Petersen på væggene i skolens centrale hovedtrapperum har haft afgørende indflydelse på farvevalget. Michala Eken har noteret sig farverne i maleriet og derfra lavet sin helt egen farvepalette.

Mor Sigbrit og barnebruden Dyveke

Historien om Christian II er fra tiden før MeToo, samtalekøkkener og samtykkeerklæringer. Det er en historie, hvor man skal holde på hat og briller: I året 1508 møder den 27-årige Christian, som endnu ikke er konge, men statholder i Norge, en gudesmuk ung pige på 17 år. Hendes "mor", Sigbrit, er måske ikke hendes rigtige mor, men måske bordelmutter, og Dyveke, som skønheden hedder, er måske prostitueret. Dyveke betyder "Lille due", og de fleste prostituerede havde dengang kælenavne efter fugle. Dyveke og Mor Sigbrit flytter ind hos Christian. Da Christian skal ud-

råbes til konge, flytter alle tre til København.

Dyveke har én stor fejl set med adelens øjne: Hun er borgerlig og derfor ikke et passende parti for en konge. For at lukke munden på de magtfulde adelige, gifter den efterhånden 32-årige konge sig med den 13-årige Elisabeth af Habsburg fra den mest indflydelsesrige familie i Europa. Brylluppet foregår per stedfortræder og Elisabeth kommer selv til København året efter. Nu 14 år og dronning. Kong Christian fortsætter dog sit forhold til Dyveke, og for at skabe ro på sladderfronten får kong Christian sin gode ven, den adelige Torben Oxe, til at forlove sig med Dyveke.

En morgen findes hun imidlertid død i sin seng. Angiveligt forgiftet. Kong Christian kaster skylden på Torben Oxe. Sagen ender i retten, og Torben Oxe skal dømmes af sine ligesindede adelsmænd, som frifinder ham. Kongen nedsætter et nyt rigsråd bestående af borgerlige/bønder, som dømmer Torben Oxe til halshugning.

Ondsindet, skarptunget og utilregnelig

Mor Sigbrit er så uundværlig og magtfuld, at hun stadig - til adelens helt store fortrydelse - er kongens nærmeste rådgiver. Og nu også hofdame for den unge dronning. Mor Sigbrit, som også fungerer som kongens højre hånd i alle økonomiske og andre vigtige ting, har to fejl: Hun er kvinde og er ikke adelig. At hun fungerer som landets første fi-

nansminister og ovenikøbet er kvinde er derfor med et pænt ord uhørt. Mor Sigbrits indflydelse og magtposition kan også ses ved, at når der skulle lånes penge i udlandet, blev de adresseret "Til Mor". Adelen beskrev Mor Sigbrit som ondsindet, skarptunget og utilregnelig.

Efter ti år på tronen smides Christian II på porten af adelen, og han går i landflygtighed, men vender tilbage og laver aftaler med adelen. De bryder imidlertid aftalerne og smider Christian i fængsel, og hér sidder han så de sidste seksten år af sit liv.

Dannelse på væggene

I en samtale, der er båret af smil og let til latter, og hvor Line Jensens hænder konstant insisterer på at være med i samtalen, fortæller de to kunstnere om tilblivelsen af værket.

Skolens vigtige og centrale rum trængte til en ansigtsløftning, og skolens leder, førnævnte Tobias Malmgren, kontaktede Line Jensen og spurgte, om hun kunne lave noget i rummet. Det måtte godt være noget, som eleverne ikke umiddelbart forstår, men som de først og fremmest oplever og så først senere forstår, når de er gået ud af skolen. Med andre ord: Et led i en dannelsesproces.

'Bare' en kvinde

Efter forskellige overvejelser valgte Line Jensen at fortælle om historien om Christian II med vægt på Mor Sigbrit, som ikke fandt sig i "bare" at være kvinde. Historien er helt vild og gør fortiden levende og nærværende: Der er Danmarkshistorie, almen historie, Amager-historie, kvindehistorie, barnebrud, drama med kærlighed, forræderi, mord, loyalitet. Skolens nærmeste omgivelser er spækket med gadenavne fra lige netop denne del af Danmarks- og Amagerhistorien, som nu får en helt ny betydning for eleverne.

Line Jensen besluttede hurtigt, at det ikke bare skulle være en ophængning af enkeltbilleder:

– Vi skal se på hele rum-

met – og det kan jeg ikke finde ud af – men jeg kender én, der kan.

Line Jensen og Michala Eken er gamle bekendte, og alt det med rum og farver er lige Michalas metier. Det er ikke ligegyldigt, om en farve skal males på væggen, radiatoren eller i en vindueslysning. Hun er vant til at integrere kunsten i rummet, lave farvesætning og så videre.

– Kunst og farver har en evne til at lukke et rum op, så man møder "noget", i stedet for at man kommer til et sted, og så er der bare bordene og det, man skal, siger hun.

Det er to kunstneriske modsætninger, der her arbejder sammen: Line Jensens løse og lidt barnlige streg og typografi, og Michala Ekens arkitektskolede akkuratse og præcision.

Men noget skal ikke være pænt bare for at være pænt, siger Michala Eken

– Man skal have noget på hjerte med det, man laver, og man kan ikke gøre hele verden glad. Det er ikke et mål i sig selv, slet ikke når man taler om kunst. Man skal turde at risikere noget. Man stiller sig selv lidt ud med det, man tror på.

Nørdede bondebeklædning

De to kunstneres forskellighed og arbejdsmetoder har frigjort Line Jensen, så hun kunne koncentrere sig om at fortælle historien. Og nørde timer og dage med at finde ud af, hvordan bønderne gik klædt lige præcis på det tidspunkt, hvordan så skibene ud, hvordan så Elisabeths bryllupsslør ud. Og kan det passe, at Mor Sigbrit var bordelmutter?

Imens koncentrerede Michala Eken sig i sit parallelle arbejdsforløb om farvekoderne, som blev lagt på via computer til sidst i processen. En proces, som med afbrydelse undervejs har varet næsten et år.

Farvelægningen af væggene med de valgte farvekoder tog håndværkere sig af.

Selv om de to kunstnere egentlig godt kunne tænke sig, at der bliver arrangeret rundvisning, så flere kan få glæde af værket, er de

MICHALA EKEN OG LINE JENSEN

■ Michala Eken er bosiddende på Islands Brygge og havde i en årrække også sit kunstneriske værksted på Bryggen, men har nu flyttet det til Indre By. Hun er arkitektuddannet, laver udsmykningsopgaver og tegner og fremstiller selv sine efterspurgte smykker, som ofte har en stram, stringent og æstetisk fremtoning. Sølv, som er hendes foretrukne materiale, har den farve, sølv nu engang har. Det betyder dog ikke, at hendes arbejder generelt er farveløse. Tværtimod. Hendes speciale er lige netop farver og hvilken indvirkning, de har på mennesker. Farverne påvirker, så man kan føle sig velkommen i et rum. Eller det modsatte. Farver er ganske enkelt vigtige og uomgængelige.

■ Line Jensen har også haft sit værksted på Bryggen, nærmere bestemt i Egilsgade, men holder nu til i Nansensgade. Line Jensen er "verdensberømt" i Danmark for sine tegninger og korte tekster om hverdagslivets hændelser. Hendes streg er blevet beskrevet som 'krølled' stregmennesker med skæve øjne, hængende bryster og morsomme ytringer i talebobler. Illustratoren, der med tegninger tegner store fortællinger.

ydmuge og yderst tilfredse med projektet.

– Hele projektet er en gestus til alle brugere af stedet, siger Michala Eken og fortsætter:

– Kunst i et rum er et tilbud om mere, end der er i forvejen, og når folk tager det til sig, forundres og stiller spørgsmål, bliver nysgerrige på det, så er der et eller andet, der er lykkedes.

DET SKER PÅ BRYGGEN

Hver måned er der begivenheder på Bryggen, der kan få dig til at grine eller græde. Begivenheder der gør dig klogere. Begivenheder for børn. Koncerter og udstillinger. Alt muligt. Læs her, hvad du ikke vil gå glip af i den kommende tid

Tekst: Andreas Kirkeskov
redaktion@bryggebladet.dk

BIBLIOTEK

Krig, gøgl, fortællinger og smagsprøver på Japan

Islands Brygge Bibliotek spænder vidt i det alsidige nye program for de kommende måneder, der har massevis af aktiviteter for både børn og voksne.

I slutningen af februar kommer historier Dan H.

Andersen eksempelvis til Islands Brygge og fortæller om den længste krig, Danmark nogensinde har været involveret i, og som til trods for, at den varede fra 1700-1721, er et relativt ukendt stykke skandinavisk

historie for mange. Med udgangspunkt i sin egen anmelderroste bog fra 2021 fortæller Dan H. Andersen om de mange blodige slag, der blev udkæmpet i store dele af Nord-, Øst- og Centraleuropa med enga-

gement fra adskillige europæiske magter. Foredraget giver et indblik i krigens hverdag og rædsler - ikke kun for hærførere og fyrster, men også for den menige soldat og de civile.

pokker fastelavn er for en besynderlig størrelse.

Smag på Japan

Biblioteket byder også på tre nye mini-læseklubber for læseheste, der gerne vil prøve at være med i en læseklub, men måske ikke er klar til at binde sig til et langt forløb. Til dem er de to bibliotekarer Ana og Sonja klar med tre kortere forløb om "Japansk litteratur", "Kvindelige fyrtårne" og "Kærlighedens nuancer".

Har man fået smag for læseklubber, holder cand. pæd. Anette Leonora Andersen et foredrag om "Læseglæde og Læseklubber", og hvordan man får det bedste ud af en læseklub.

Fortæl

Fra historiefortælling for voksne til fortælling af historier for børn. Bibliotekets børnekulturmedarbejder Marie Louise ruller eventyrteppet ud og fortæller, læser, rimer og gøgler for små og mellemstore børn. I vinterferien forsøger hun under overskriften 'Hvad katten har katten gjort' at finde hoved og hale på, hvad

Der er masser af forskellige aktiviteter i bibliotekets nye program for det næste halve år. Foto: Islands Brygge Bibliotek

► Det nye program for det næste halve år på Islands Brygges Bibliotek kan hentes gratis på biblioteket i Njalsgade 15. Man kan også holde øje med arrangementskalenderen på bibliotekets hjemmeside på bibliotek.kk.dk/bibliotek/islands-brygge

FASTELAVN

Grøn fastelavn på Kigkurren

Inden de første vintergækker og erantis bryder gennem den vinterkolde jord, tager Fællesskabet Kigkurren forskud på foråret med en fælles fastelavnsfejring den 26. februar. Naturligvis

med tøndeslagning og hvad der ellers hører sig til.

Alle er velkomne, høj som lav. Af hensyn til planlægning må man meget gerne tilmelde sig på kigkurren@islandsbryggeslokalraad.dk

► Fastelavnsfejring i Fællesskabet Kigkurren på Droschegrunden på Kigkurren søndag d. 26. februar klokken 14. Arrangementet er gratis, og alle er velkomne.

PLANTEBYTTE

Byt stueplanter og stiklinger

Da zoneterapeut Lise Klinkby og to andre behandlere slog dørene op til deres behandlerfællesskab i Gunløgsgade, blev de overdyngtet med planter som indflytningssager. Mere er kommet til i de år, der er gået siden åbningsreceptionen, og de mange planter giver nu selv stiklinger.

De kan lige så godt sprede grøn glæde andre steder, og derfor inviterer Lise Klinkby til plantebyttedag i sin klinik den 26. februar med fokus på stueplanter, stiklinger og frø. Alle grønfingerede bryggeboere opfordres til at tage aflæggere af deres planter, så de kan nå at slå rod inden byttedagen. Ellers kan aflæggerne også bare tages med på dagen.

► Plantebyttedag med fokus på stueplanter, stiklinger og frø i forlokalet hos Sanselig.dk i kælderen Gunløgsgade 3 søndag d. 26. februar kl 10-11.

Giv dine stiklinger videre og få nye med hjem til plantebyttedag i Gunløgsgade. Foto: Flickr/Living in Monrovia

QUIZ

Quiz med Milling

Har du styr på Back to the Future, Matador, Friends, Familien på Bryggen, Polle fra Snave, Backstreet Boys, Bowie, Afrikas Stjerne, Eurovision Song Contest, Den store bagedyst, Harry Potter og alt under, over og imellem? Så forvent at blive skiftevis henrykt og udfordret i denne hvirvelvind af stjernestunder fra det danske mediebillede gennem tiderne. Med andre ord: En quiz i cinemascoppe med 3-D stereo expansion pack. Aftenens quizmaster Henrik Milling, der er

kendt fra radioprogrammer som eksempelvis 'FONK - det er Lørdag' på P4, er en af DR's mest brugte musik- og kulturkasperter og har været kommentator på Eurovision Song Contest gennem det seneste par år.

Hvert hold må max. have 6 deltagere, og quizzen afvikles naturligvis uden brug af mobiltelefoner.

► Quizaften i Kulturhuset Islands Brygge den 28. februar klokken 19-21. Billetter koster 50 kroner og kan købes på billetterto.dk.

Quizmaster Henrik Milling har været vært på adskillige DR-programmer som Musikmysteriet og P7 Marathon. Han er særligt kendt fra radioprogrammet "FONK! Det er lørdag", som han har med sin makker Nicolai Molbech.

Jorden kalder, og en ny generation venter

Hvordan bliver jorden din, min og sin egen igen? Det spørgsmål stiller Maja Elverkilde til Klimaaktivistisk Samtalesalon, hvor Sarah Hellebek giver sit bud på et svar ud fra sine erfaringer og viden som blandt andet medstifter af Den Regenerative Jordbrugsskole og Den Grønne Ungdomsbevægelse

Tekst: Victoria Bloch Blytt Sandstad

Foto: Mathilde Vesterherup
redaktion@bryggebladet.dk

I lyset af de nuværende kriser i biodiversitet, landbrug og klima er alle typer initiativer, der kan lede til politiske tiltag og strukturelle ændringer, essentielle.

– Det håbefulde for mig er, at stadig flere indser nødvendigheden af at gøre noget og handle. Ved det seneste valg var landbruget en del af samtalen, og omstillingen har gjort sit indtog i den politiske diskurs. Vi skal gå sammen i fællesskaber og organisere os aktivt for at få realiseret politiske løfter om reelle ændringer og omstrukturering af samfundet, fortæller klimaaktivisten Sarah Hellebek.

Siden 1970'erne har klimaforskere slået alarm over klimaforandringer som konsekvens af stigende carbon dioxide-niveauer i atmosfæren. FN's klimapanel, IPCC, fremhæver i deres statusrapport fra 2022, at Parisaftalens mål om en maksimal temperaturstigning på 1,5 grader ikke bliver overholdt med de forventede globale CO₂-udledninger fra den eksisterende og planlagte fossile infrastruktur. Altså er drastiske og hastige reduktioner krævet for at begrænse konsekvenserne mest muligt.

Konsekvenserne af klimaforandringer spænder vidt og rammer ulige socialt og globalt, hvorfor klimakrisen skal ses i sammenhæng med de andre miljø- og samfundskriser lige nu.

Indignation og aktion

Globalt og nationalt er landbrugsproduktion en af de mest klimabelastende sektorer. Faktisk viser emissionsopgørelser fra Det Nationale Center for Miljø og Energi (DCE), at landbrugssektoren i 2020 bidrog med 27,1% af den totale drivhusgasemission i CO₂-ækvivalenter og var den vigtigste sektor i forhold til emission af N₂O og CH₄.

– Det danske landbrug er et af verdens mest intensive landbrug. Således vil en omstilling af landbruget herhjemme gøre en forskel og samtidig kunne være en model for forandring. For der er ingen tvivl om, at alle landes deltagelse er krævet og tæller, siger Sarah Hellebek.

Det konventionelle landbrug påvirker især det lokale miljø og drikkevand og medvirker til tabet af vild natur.

Afgørende initiativer

På den vis er en omstilling af landbruget essentiel for at stoppe klimaforandringerne.

– I den forbindelse er initiativer som Andelsgaarde og den Regenerative Jordbrugsskole interessante, nævner Sarah Hellebek.

– Jeg tror på eksemplets magt. Det er tydeligt, hvor svært det er at gå andre veje eller ændre indenfor rammerne. Der er ikke gjort plads i landbrugssektoren

til småskalalandbrug eller andre dyrkningsprincipper.

Samtidig er aktivisme centralt for at pege på politiske løsninger, stille krav og kæmpe for indfrielse af løfter om klimahandling. Sarah Hellebek har selv været med til at starte både Folkets Klimamarch og Den Grønne Ungdomsbevægelse i 2018.

– Jeg blev inspireret af fællesskabet, da jeg var på højskole i 2015 og senere en del af Studenterrådet, hvilket ledte videre til min klimaaktivisme. Det er vigtigt at blive ved med at mobilisere bredt og samlet. Derfor har jeg også taget initiativ til konkrete projekter i forbindelse med omstilling af

landbruget, fortæller Sarah Hellebek, der har en bachelori i jordbrugsøkonomi.

Andelsgaarde og inspiration

Andelsgaarde er en andelsforening etableret i 2018 med Rasmus Willig som forperson, motiveret af ønsket om at hjælpe generationsskiftet i dansk landbrug på vej og i den forbindelse fokusere på regenerativt landbrug og naturgenopretning.

– I praksis fungerer det sådan, at der i dag er næsten 3.000 medlemmer, som i fællesskab opkøber gårde, hvortil der vælges yngre forvaltere. Kravet er, at de

Sarah Hellebæk

gæster Maja Elverkildes klimaaktivistiske samtalesalon til en diskussion om, hvordan landbrug kan omstilles til bæredygtige kredsløb med plads til både mennesker, dyr og planters diversitet.

skal dyrke efter bæredygtige principper såsom økologisk eller biodynamisk og selv være ansvarlige for egen virksomhed, herunder formidling, produktion og salg, fortæller Sarah Hellebek, der blev valgt ind som bestyrelsesmedlem i 2020.

I dag er der tre andelsgårde med demokratisk ejerskab og flere på vej, som bestræber sig på halvt natur og halvt produktion af frugt og grøntsager.

– Landbruget i dag er socialt uholdbart, da gennemsnitsalderen blandt landmænd er meget høj, mens der er færre unge på vej ind. Det handler især om adgang og lyst, da det skal føre til et meningsfuldt liv og kunne løbe rundt. Samtidig har kriserne illustreret, at der er en større modstandsdygtighed i lokal dyrkning af mad til mennesker fremfor foder til dyr, fortæller Sarah Hellebek.

Idealer og agerbrug

Motiveret af Andelsgaarde og manglen på nye og yngre forvaltere har Sarah Hellebek taget initiativ til Den Regenerative Jordbrugsskole i foreningen Regenerativt Jordbrug.

– Erhvervsuddannelserne for gartneri og landbrug er specialiseret til industri og storskala landbrug, hvilket gør det svært at starte småskalalandbrug og indfri idealer om andre dyrkningspraksisser. Derfor så jeg et behov for at starte en ny uddannelse, konstaterer Sarah Hellebek.

De første 9 studerende blev optaget i 2022, og i år er der optaget 16 nye studerende, der alle gennemfører et 2-årigt uddannelsesforløb med en kombination af teori og praktisk erfaring.

– Helt konkret er første år et grundforløb i regenerativt jordbrug, der består af en vekslen mellem 1-uges

seminarer på Mosteriet i Ringsted og 3-ugers praktikophold på en gård, fortæller Sarah Hellebek.

Jordbrugseleverne finder selv en gård, hvor de er under hele uddannelsesforløbet, for derved at følge hele processen fra såning til høst.

– Mens de er på gården, får de hjemmeopgaver såsom jordprøver, workflow-analyser eller afsætningsanalyser, siger Sarah Hellebek. Andet år er et iværksætterforløb. Således lærer eleverne både dyrkningsprocesser, de tror på, og at drive virksomhed.

Den Regenerative Jordbrugsskole er ung og ikke del af det etablerede uddannelsessystem i Danmark, hvilket både kan udgøre en fordel i form af større frihed og en ulempe, da den ikke er SU-berettiget. Derimod eksisterer der i mange andre lande ældre lignende skoler, såsom den i Sogn i Norge, der er en formel uddannelse.

– Jeg ser en forandringskraft i, at der er så mange interesserede og nysgerrige. Vores mål er især at hjælpe den nye generation i gang og skabe et netværk blandt dem. Mange er også motiveret af, at de i høj grad selv er med til at forme uddannelsen, da den er så ny, siger Sarah Hellebek og tilføjer:

– Jeg er spændt på, hvad den vokser til.

Alternativer og idéer I vores antropocæne tidsalder er klimakrisen blot en af mange store sammenvævede kriser, som kalder på handling og forvandling.

– Det kan føre til bekymring og kræver fællesskab at løse, siger Sarah Hellebek, hvilket jeg for eksempel oplever i mit fag "Jorden kalder" på Krogerup Højskole, hvor vi blandt andet undersøger det meningsfulde liv ud fra en aktivistisk og praktisk tilgang.

Det, der binder alle initiativerne sammen, er motivationen om et godt og bæredygtigt liv.

– Vi skal skabe et andet samfund, konkluderer Sarah Hellebek.

► Klimaaktivistisk Samtalesalon med Maja Elverkilde og Sarah Hellebæk: Hvordan bliver jorden din, min og sin egen igen? Kulturhuset Islands Brygge onsdag den 22. februar klokken 19:00. Billetter koster 30 kroner og kan købes på billetto.dk

Advokat

FÜRST advokatfirma
Islands Brygge 26
2300 København S
32 63 04 82 · www.furst.dk

Alexanderteknik

Alexanderteknik, Kigkurren 6-8
Bevidst Bevægelse og Dans
51 22 33 97 · holdehelelivet.dk

Apoteker

Islands Brygges Apotek
Thorshavnsgade 28 · 32 95 63 61
Mandag-fredag: kl. 9.00 – 18.00
Lørdag: kl. 10.00 – 14.00

Arkitekt

Michala Eken, arkitekt maa
Specialist i farvesætning og design
Tlf. 20 81 91 42 · michala@eken.dk

Begravelse

Begravelsesforretningen Islands Brygge
Leifsgade 6
32 95 75 75 · www.info-bedemand.dk

Bryggens Begravelsesforretning

Amagerbrogade 155
Islands Brygge 13
32 55 55 55

Blomster

Blomstercirklen
Leifsgade 5
32 57 19 10 · www.blomstercirklen.dk

Isblomsten
Isafjordsgade 2
32 57 73 15

Børneaktiviteter

Cphdansk
Njalsgade 23D · 50 15 60 00
www.cphdansk.dk · info@cphdansk.dk

Tigertræning
Leg, kamp og bevægelse.
Egilsgade 34 kld.
www.tigertraening.dk

Børnetøj

dinBabuska
Gunløsgade 19 kl. th.
32 54 55 51 · www.dinbabuska.dk

Diætister

Klinisk diætist Vibeke Moustén
Kigkurren 8D, st. th.
21 96 51 00 · www.diaetistpraksis.dk

Dyreartikler

HPRepiles Danmark ApS
Egilsgade 12, kld
Man – Fre 11.00-18.00
Lørdag LUKKET
92 43 01 77 · www.hprepiles.dk

Ejendomsmæglere

Estate Amager – Eldrup & Bast
Islands Brygge 7
33 21 00 04 · www.estate.dk

Ejendomsservice

EMS-Ejendomsservice
www.ems.dk · Tlf: 36 95 94 02
E-mail: info@ems.dk

Elektrikere

P. Kilding A/S
Egilsgade 40-42
32 54 56 91

Fodterapi

Klinik for fodterapi
Egilsgade 28, kld. tv
32 54 16 66

Foreninger

Bryggen For Alle (BFA)
www.bryggenforalle.dk

Islands Brygge Badminton
www.ibbadminton.dk
bryggensfjerbold@gmail.com

Fotografer

Fotograf Ricardo Ramirez
ricardo-ramirez.com
info@ricardo-ramirez.com

Fotohandlere

Njal Foto
Njalsgade 22
32 54 55 90 · www.njalfoto.dk

Frisører

Hair by Dahl
Islands Brygge 1B
32 54 81 02
Online-bestilling: www.hairbydahl.dk

Fysioterapeuter

Havnstadsklinikens Fysioterapi
Speciale i ryg, nakke, skulder, fertilitet
og genoptræning efter fødsel
41 40 10 94 · www.amj-fysio.dk

Genbrug

Genbryggen
Reykjaviksgade 2, kld.
Mandag & onsdag kl. 15-18
Lørdag kl. 11-14

Handyman

Personlig assistance
Bryggens altmuligmand v. René M. Hansen
Tlf. 28993925, Nalde25@gmail.com

Historiefortælling

Historiedamen Mariane Josefsen
32 57 31 46
www.historiedamen.dk

Italiensk Is

Bravissimo-Bryggen Is og Kaffe
Islands Brygge 5
40 55 11 76

Life & Stresscoach

Helle Themsén
+ 45 42204444
www.stresscoachkastrup.dk

Lokalråd

Islands Brygge Lokalråd/
Bryggens Borgerforening
Beboerhjørnet – Leifsgade 7
www.islandsbryggeslokalraad.dk

Læger

Lægerne på Bryggen
Louise Engell, Britta Forslund, Lina Nyqvist
og Susan Rosenberg von Scholten
Kigkurren 8M, 4.
www.laegernepaebryggen.dk
32 96 77 76

Malerfirmaer

Kasper Hougaard
Hilversumvej 17, 2791 Dragør
21 67 51 95

Murere

BSA Byg v/ Toni Bergenhammer
Egilsgade 45, kld.
40 14 74 13
bsabyg@mail.dk

Politiske partier

SF – Socialistisk Folkeparti på Bryggen
Kontaktperson: Klaus Mygind,
Erik Eriksensgade 9, 6. th., 2300 S
24 69 28 45
klaus_mygind@br.kk.dk

Psykologer

Heidi Sahlgreen
Leifsgade 16, 5. th.
26 55 28 27 · aktivforandring.dk

Rosenmetoden

Karen Vinding
Gunløsgade 43, kld. tv.
26 25 49 40 · www.karenvinding.info

Skoler & institutioner

Fritidscenter Islands Brygge
Artillerivej 71 C
Tlf 32546388
www.bbu.dk e-mail: fcib@fcib.dk

Skønhedsklinikker

Hos Amal
Egilsgade 4
20843136 · www.HosAmal.dk

Smørrebrød

T.S. Smørrebrød
Islands Brygge 7
32 57 20 05 · www.tssmorrebrød.dk

Systuer

Shhhy vi sy'r
– også efter mål
Thorshavnsgade 22
32 54 35 36 · www.shhhy-vi-syr.dk

Tandlæger

TANDLÆGEN.DK
v/ Søren Nielsen
Kigkurren 8G, 1.sal
Tlf 32 57 75 44
Islandsbrygge@tandlaegen.dk
www.tandlaegen.dk/koebenhavn-s/
islandsbrygge/

Tryllekunstnere

Michael Frederiksen
magi@trylle-michael.dk
www.trylle-michael.dk
20 92 70 03

VVS

Dan Rasmussen VVS ApS
Gunløsgade 21
Tlf 36 72 30 00

Islands Brygge Vand og Varme ApS
Tlf.: 25 34 34 34
islandsbryggevvs@hotmail.com

Zoneterapi

sanselig.dk zoneterapi
Online booking
Gunløsgade 3, kld. Tv.
Tlf 40564201

Optagelse i Fagregisteret:
Send mail til fagregister@bryggebladet.dk
Pris: 420 kr. for 10 udgivelser med tre tekstlinjer (maks. 35 anslag
inkl. mellem-rum per linje). Ekstra linjer: 80 kr. per linje.
Priser eksklusiv moms
Fagregisteret kan også ses på www.bryggebladet.dk

Burchhardts Begravelsesforretninger

Amager & Sundby Ligkistemagasin
Italiensvej 16, 2300 Kbh. S, Tlf. 32 55 20 09

Christianshavns Ligkistemagasin
Prinsessegade 21, 1422 Kbh. K, Tlf. 32 54 01 44

Tårnby Begravelsesforretning
Amager Landevej 49,
2770 Kastrup, Tlf. 32 52 77 87

Træffes alle dage.
Aftaler træffes
også gerne
i jeres hjem.

www.burchhardt.dk

BRYGGEBLADET

www.bryggebladet.dk

Test din viden om Islands Brygge

- FDB (Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger) opførte deres hovedsæde i Njalsgade i 1907: En bygning til administration, to store pakhuse, et mindre pakhuis, en staldbygning og diverse småbygninger. Få uger efter indflytningen i februar 1908 fik FDB ledelsen et improviseret besøg. Hvem var det?
 - Niels Neergaard, daværende Statsminister (Konseilspræsident) fra Venstre
 - Vladimir Lenin efter den anden internationale ottende kongres i Odd Fellow Palæet
 - Kong Frederik den Ottende samt hans to døtre prinsesserne Thyra og Dagmar
- FDB's grund strakte sig fra Thorshavnsgade til Artillerivej langs Njalsgade, med sporene for tog til Amagerbanen som afgrænsning på den modsatte side. Grunden var på 40.000 kvadratalen. Hvor mange kvadratmeter er der tale om?
 - Ca. 15.800 kvadratmeter
 - Ca. 31.600 kvadratmeter
 - 40.000 kvadratmeter
- På adressen Artillerivej 86 (hjørnet Artillerivej og Kigkurren) opførte FDB en trikotagefabrik i 1936. På nabogrunden, på hjørnet af Artillerivej og Gullfossgade, havde FDB allerede opførte en anden fabrik i 1920 – i dag finder man Hotel Guldsmiden Bryggen i den bygning. Hvilken type fabrik havde hjemme i bygningen?
 - Skotøjsfabrik
 - Kafferisteri
 - Tobaksfabrik
- Hvor mange adresser har supermarkedet Irma haft på Bryggen?
 - 1
 - 2
 - 3
- Hvilket år købte FDB supermarkeds-kæden Irma?
 - 1972
 - 1982
 - 1992

(se svarene på side 15)

OPSLAGSTAVLEN

Her kan din annonce stå!

Gamle LP'er
fra 50-70'erne
købes.
Send mig
en SMS på
60146075.
Venligst, David

OPSLAGSTAVLEN til køb-salg-bytte og lykønskninger. Opslag på siden er gratis for private. Dog koster boligannoncer 30 kroner i frimærker, der sendes til Leifsgade 7. Skriv kort og præcist til redaktion@bryggebladet.dk. Redaktionen forbeholder sig ret til at redigere opslagene.

Er du overambitiøs eller ikke ambitiøs nok i din træning?

Giv ikke op på dit nytårsforsæt endnu. Find det ambitionsniveau, som passer dig!

Tekst: Morten Nørgaard Pedersen
Foto: Mathias Snedled/
Snedled Media
redaktion@bryggebladet.dk

Selvom vi er i starten af det nye år, er nytårsforsættet stadig relevant for rigtig mange mennesker. Enten har du holdt fast, eller også har du givet op. De fleste, der har træningsmål, ønsker at tabe de overflødig kilo fra julemaden, at komme i bedre form eller at blive stærkere - men sandheden er jo bare den, at folk enten er overambitiøse eller slet ikke ambitiøse nok.

Med hovedet under armen og fitness-kortet i hånden stryger de i fitness og hiver og trækker i maskiner uden at kende formålet. For det er ikke fitness-medlemskabet eller intentionen, der fejler noget. Det er nærmere fremgangsmåden.

Hvis dit nytårsforsæt - eller mål generelt - skal være realiserbart, så er du nødt til at starte i det små. Det nytter ikke noget, at du går fra 0 til 100 på én dag. Du kører ganske enkelt sur i det, fordi dit hoved og din krop skal omstille sig for meget, for hurtigt.

Du behøver ikke gå "all-in" fra start

Derfor bliver man nødt til at kigge på sin nuværende situation og skabe en lille æn-

dring, som med tiden bliver til en større ændring. Man behøver med andre ord ikke at gå "all-in" fra start.

Når det så er sagt, så kan det være en supergod idé at konkretisere den ændring, du ønsker at se. Det vil sige, hvis du ønsker at smide nogle kilo på badevægten, så arbejder du ud fra det mål og finder nogle redskaber, der er realistiske og kan fungere i din hverdag.

Med udgangspunkt i det ønske vil et af de mest brugbare redskaber - og den nemmeste måde at øge sin daglige aktivitet - være at øge antallet af skridt, man i gennemsnit går hver dag.

Så går du eksempelvis i gennemsnit 4.000 skridt dagligt i løbet af en normal uge, så vil en lille tilføjelse af 1.000 til 2.000 skridt dagligt være en forbedring - og hvis du ikke ændrer mængden af mad, der ryger ind i kroppen, så er du på rette vej.

Små ændringer kan gøre en verden til forskel. Find en rutine, der er realistisk, og opnå dine mål.

Efter et par uger med det øgede antal skridt, vil du kunne øge med yderligere 1.000 eller 2.000. Stille og roligt vil du øge din daglige aktivitet - og måske endda uden, at det føles hårdt eller som en decideret ofring.

Styrketræning er lidt som fodbold

Hvis dit ønske er at blive stærkere eller få større muskler, gælder de samme retningslinjer. Det er super simpelt - og du behøver ikke gå i fitness 7 dage om ugen. Ligesom med dine skridt, så handler det om at kigge på, hvor man er lige nu, og øge aktiviteten en lille smule.

Det vil sige, at træner du slet ikke lige nu, så er 1-2 gange om ugen rigeligt for at se ændringer i starten. Træner du allerede 2 gange om ugen og har ikke tid til mere, så handler det om at optimere den tid, du er i træningscenteret ved måske anskaffe dig et struktureret træningsprogram, som du kan følge.

Styrketræning er lidt ligesom fodbold. Hvis du træner 2 gange om ugen bliver du ikke verdensmester, men du kan nyde godt af de sundhedsfordele, som kommer med det. Det samme gælder i træningscenteret - og jo flere gange, du kommer afsted og arbejder hårdt, desto mere får du ud af det.

Så ønsker du at tabe nogle kilo eller få slæbt dig selv mere ned i fitness, så vær hverken for overambitiøs eller slet ikke ambitiøs nok. Find balancen i midten, hvor du kommer i gang, men også kan se dig gøre dette flere uger, måneder eller måske endda år i træk uden at skulle give det hele op for så at starte forfra igen.

► Få flere tips til din træning på mortennpfitness.dk eller følg @mortennp på Instagram, TikTok og YouTube.

MORTEN NØRGAARD PEDERSEN :

- Har arbejdet som personlig træner i København siden 2018 og åbnede sidste år sit eget træningscenter - MNP Training Club - på Kigkurren. Han udgiver den ugentlige podcast 'Det kommer an på' om træning og sundhed og udgør en femtedel af fitness-roundtable-podcasten 'Der køres'. Derudover er han aktiv på de fleste sociale medier: @mortennp
- Morten Nørgaard Pedersen skriver løbende i Bryggebladet om træning og sundhed.

TAK

Til alle der har støttet Bryggeblade i den seneste svære tid. I kan takke jer selv og hinanden for, at vores bydel stadig har sin egen lokalavis. Vi er på redaktionen lige dele rørt, overvældede og taknemmelige for den store opbakning, vi har mærket. Bryggebladets tab som følge af svigtende annoncer salg under covidnedlukningen i 2020-21 var ikke stort nok til, at vi kunne opnå covid-støtte, men stort nok til, at vi var nødt til at benytte muligheden for at udskyde betaling af skat og moms.

Vi gik derfor ind i 2022 med en stor covid-gæld, som der nu skulle afdrages på, men også med et annoncer salg i andet halvår af 2021 - efter "genåbningen af samfundet" - som ville være nok til at betale afdragene på gælden og samtidig få bladet til at løbe rundt, hvis salget fortsatte på samme niveau i 2022.

Sådan gik det bare ikke - den ene krise afløstes af den næste. Allerede fra årets begyndelse begyndte ejendomsmæglerne, hvis annoncer stod for en stor del af vores omsætning, at melde fra. Salget var nu igen end ikke stort nok til at dække den løbende drift, og da vi nåede sommeren, var kassen tom.

Kun takket være støttebidrag fra læserne og støtteannoncer fra lokale foreninger har vi været istand til at betale den halvårige moms i september og de månedlige covid-afdrag. Uden denne støtte ville bladet være lukket nu, for misser man bare én rettidig betaling - og det omfatter også de ordinære løbende skattebetalinger - så forfalder hele covid-gælden til øjeblikkelig betaling.

En kombination af besparelser og lidt bedre annoncer salg i andet halvår har gjort, at den løbende drift nu stort set er i balance.

Vi arbejder fortsat på at finde nye annoncører, men det er et langsigtet arbejde, og indtil det giver resultater, mangler vi stadig penge til at dække de månedlige covid-afdrag, som løber helt frem til februar 2024. Som det ser ud nu, kan vi til gengæld holde skruen i vandet, hvis vi når dertil.

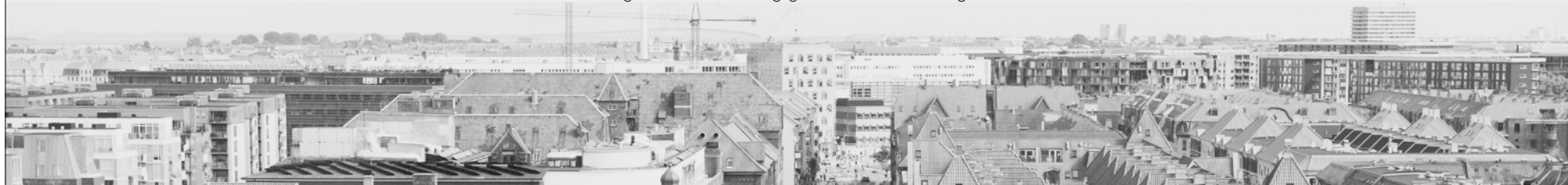
Derfor har vi desværre stadig brug for hjælp fra jer - vores læsere. Mere end 200 af jer har allerede støttet via MobilePay, men vi håber at endnu flere bryggeboer vil bakke op om lokaljournalistikken ved at give et valgfrit bidrag på ...

MobilePay

44 28 00

eller ved bankoverførsel til
Reg. 3409 Konto: 13470774

*Indsamlingen er anmeldt til og godkendt af Indsamlingsnævnet.

HANS TAUSENS KIRKE

www.islandsbryggessogn.dk

GUDSTJENESTER I MENIGHEDSHUSET

Mens kirkerummet i Hans Tausens Kirke er lukket i januar, februar og marts på grund af renovering, holder vi gudstjeneste hver søndag kl. 11 i kirkens menighedslokale på 1. sal. Indgangen er fra Halfdansgade 6 (ved kirkehaven).

Kirkelige handlinger som dåb og bisættelser henvises i lukningsperioden til Solvang Kirke ved Hans Tausens Kirkes præster.

GUDSTJENESTER

Søndag den 12. februar kl. 11 i Hans Tausens Kirkes menighedslokale på 1. sal.
Højmesse ved sognepræst Ghita Katz Olsen

Søndag den 19. februar kl. 11 i Hans Tausens Kirkes menighedslokale på 1. sal.
Højmesse ved sognepræst Lars Ahlmann Olesen

Søndag den 26. februar kl. 11 i Hans Tausens Kirkes menighedslokale på 1. sal.
Højmesse ved sognepræst Jeanette Sauerberg

Søndag den 5. marts kl. 11 i Hans Tausens Kirkes menighedslokale på 1. sal.
Højmesse ved sognepræst Inger Lundager

FYRAFTENSGUDSTJENESTE -RUM TIL RO

ONSDAG DEN 22. FEBRUAR KL. 17

Læg vejen forbi til en kort gudstjeneste inden dagen går på hæld. Gennem ord og toner kan du fordøje dagen og finde ro, inden du begiver dig hjem eller videre ud i aftenen.

Hver gudstjeneste har sit eget tema. Præst er Camilla Aggersbjerg. Vel mødt!

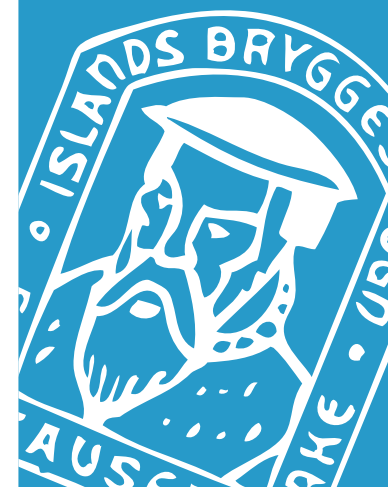
På grund af renoveringen af Hans Tausens Kirke vil "Rum til Ro"-gudstjenesterne indtil videre blive afholdt i kirkens menighedslokaler på 1. sal med indgang fra Halfdansgade 6.

HERREHJØRNET

ONSDAG DEN 1. MARTS KL. 11.30

Herrehjørnet er en gruppe voksne mænd, der mødes første onsdag i måneden kl. 11.30 til socialt samvær over en god frokost og en øl. Ved højtider fejrer vi jule- og påske-

frokoster, og har man lyst til at være med, er man meget velkommen til at kontakte formand og kirke-kulturmedarbejder, Ruben Harbo på: Ruben.harbo@gmail.com

Sognepræst Ghita Katz Olsen (Kbf.)
Tlf. 32 54 03 94 – mail: gho@km.dk
Mandag fredag

Sognepræst Jeanette Sauerberg
Tlf. 40487788 – mail: jesa@km.dk
Mandag fredag

Sogne- og studentpræst
Inger Lundager
Tlf. 40 14 64 26 – mail: ilk@km.dk
Mandag fredag

Organist Britta Bugge Madsen
Tlf. 27 12 14 09
mail: brittabuggemadsen@gmail.com
Mandag fredag

Facebook: Hans Tausens Kirke,
Islands Brygges Sogn

Sognepræst Lars Ahlmann Olesen
Tlf. 29 12 84 14 – mail: lao@km.dk
Mandag fredag

Studenter- og sognepræst
Camilla Aggersbjerg
Tlf.: 51 41 10 50 – mail: caag@km.dk
Mandag fredag

Kirkens kontor
Kigkurren 8A 2. th.,
2300 Kbh. S. Tlf. 32 57 41 96.
islandsbrygges.sogn@km.dk
Hverdage kl. 10-13,
tirsdag tillige kl. 16-18.
Lørdag lukket.

DRACHMANN BEGRAVELSER
OMSORG ♥ NÆRVÆR ♥ OG TIL FOR JER ♥

Træffes døgnet rundt, alle dage
Tlf. 22 33 86 66

BEGRAVELSESFORRETNINGEN ISLANDS BRYGGE
DØGNVAGT 32 95 75 57

En smuk og værdig afsked
Aftale træffes gerne i Deres hjem

Leifsgade 6 - 2300 København S
www.info-bedemand.dk
Email: bedemand@info-bedemand.dk

Allan Nielsen

Begravelse **Bisættelse**

Alle aftaler træffes gerne hjemme hos Dem

Brygges Begravelsesforretning
Amagerbrogade 155 · Islands Brygge 13
tlf. 32 55 55 55 · døgnvagt

Kongelundsvej 308, 2770 Kastrup
www.drachmannbegravelses.dk

BRYGGEBLADET

www.bryggebladet.dk

FIND OS PÅ:

BRYGGEMAD
MED BROOKER

Retro-Bryggen tur/retur

En tur ned ad mindernes allé, hvor nogle af de gamle butikker og spisesteder kortvarigt bliver vækket til live igen. Hvor minderne om det hedengangne bliver støvet af og flygtigt genopstår - så man næsten kan smage på sagerne endnu en gang. Hvis butikkerne da ikke stadig eksisterer

Tekst og foto: Stephan Øhlers Brooker
redaktion@bryggebladet.dk

For nylig var jeg ude for at hente noget asiatisk take-out. Mens jeg står i Islands Brygge Wok og venter på rejchips og dumplings, bliver jeg kortvarigt ført tilbage til dengang, hvor etablissementet hed Canton Grill. Her kunne købes kinesiske specialiteter, grillmad og naturligvis den berømmede

Super City burger. I dag ser butikken noget mere strømlet ud. Imens jeg står og venter på maden, kan jeg se, at trappen op til køkkenet er den samme som for en del år siden. Jeg mindes tydeligt dagene, hvor jeg stod sammen med mine tømmermænd og ventede på behandling i form af en lækker burger, der blev lavet på friskhakkede oksekød og bacon, som blev stegt, mens jeg ventede og spekulerede

over, hvor aftapningsshenen til friturestegeren mon egentlig befandt sig henne.

Chia kontra birkes

På hjørnet af Egilsgade og Leifsgade ligger den gamle bager Brdr. Sørensen efterfølger, nu Morells brød og kager, Bryggens mest old school bager, som under den nuværende ejer har haft til huse på dette hjørne siden 1995. Men der har været bageri i endnu længere tid - helt tilbage fra den tid, hvor bagværk kunne trækkes i en automat.

En gammeldags håndværksbager, som der tidligere var mange af, men som nu i højere grad får konkurrence fra de moderne bagerbutikker, som hængiver sig til spelt, chia og ølandshvede. Sigtebrød, håndværkere og birkes skal man kigge langt efter.

På trods af, at der nu kan tælles tre moderne bagerbutikker på bryggen, ligger den gamle bager her stadig. Den har ikke opgivet og fortsætter med at være en håndværksbager og konkurrerer imod supermarkedets brødske og andre moderniteter - såsom moderne bagerbutikker uden en eneste bager.

Hr. Thiim og Haraldsborg

Tæt på supermarkederne, på hjørnet af Njalsgade og Isafjordsgade, hvor der i dag er Vedi Optik, lå tidligere den legendariske isen-

krambutik Arthur Thiim og Søn. Butikken er vel nok den sidste af de "gamle" specialbutikker, som der var mange af på Bryggen. Butikken var en oplevelse at træde ind i. Den fremstod rodet og uorganiseret, men der var styr på sagerne - man fik altid en venlig og kompetent betjening, og på trods af det rodede udtryk kunne den gode Hr.Thiim altid finde den dingnot frem, som man stod og manglede.

Haraldsborg og Isbjørnen er her begge endnu og ser formentlig ud, som de altid har gjort og (forhåbentlig) kommer til at gøre mange år endnu. Så på trods af, at kvarteret på mange måder er forandret over årene, så er der stadig plads til at bevare lidt af det gamle, som smelter sammen med det nye - og skaber nye historier om kvarteret i de næste mange år.

Helt aktuelt i disse dage er der masser af snak om Irma og lukningen af selvsamme kæde.

Irma har også tidligere haft flere lokationer på Bryggen, både i Halldansgade og Njalsgade. Men det er selvsagt, at hvis man ikke benytter de lokale butikker, så forsvinder deres overlevelsgrundlag, og de bliver blot et minde.

For mere information er hjemmesiden gamle-dage.dk et godt sted at starte - derudover er Islands Brygges Lokalhistoriske Forening også i besiddelse af masser af billedmateriale.

OLD FASHIONED:

Cocktailen har sin oprindelse i Louisville, Kentucky, men blev gjort berømt i baren på det velrenommede hotel Waldorf-Astoria i New York. Navnet skulle være opstået, da bartendere i 1870'erne begyndte at tilføje flere og flere nye ingredienser til deres cocktails. Men nogle gik imod disse strømninger - og en klassiker blev født.

- 4 cl bourbon
- isterninger
- 1 stænk angostura
- 2 tsk. rørsukker
- 1 strimmel appelsinskal

I et lavt kølet glas kommes is, angostura, sukker og bourbon og røres sammen. Appelsinskal presses, således at citrusolie kommer ned i glasset og skallen lægges i til sidst.

Test din viden - svar

1. (c). Kong Frederik den Ottende samt hans to døtre prinsesserne Thyra og Dagmar.
2. (a). Ca. 15.800 kvadratmeter.
3. (a). Skotøjsfabrik.
4. (c) 3. Leifsgade 2, Njalsgade 27 og Islands Brygge 79E.
5. (b). 1982.

Nyt fra bryggenet

Foreningen Bryggenet · Leifsgade 7 · 2300 København S
www.bryggenet.dk · info@bryggenet.dk

Nu kan du optage tv med Stofas app

Stofa har nu lanceret en mulighed for at optage tv-udsendelser.

Konceptet kaldes "Stofa Tv-app Plus", og det giver mulighed for at optage 250 timers tv i skyen og se optagelserne igennem app'en.

Stofa Tv-app Plus koster 30 kr. pr. måned og kan bestilles ved at kontakte Stofas Kundeservice.

Gratis hjælp til optimering af dit trådløse netværk

De hyppigste problemer Bryggenets brugere oplever, er relateret til brugerens eget udstyr, specielt trådløse net (wifi). Bryggenet tilbyder derfor gratis hjælp fra en tekniker, som hjælper med at optimere din wifi-oplevelse.

Teknikeren vil først forsøge at afhjælpe udfordringen med dit trådløse net ved at guide dig igennem de mest almindelige løsninger og problemstillinger. Hvis dette ikke hjælper på hastigheden, så vil teknikeren vurdere om der er grundlag for et hjemmebesøg.

Ved et hjemmebesøg foretager teknikere en gennemgang af din nuværende wifi-løsning, med det formål at finde frem til årsagen for udfordringerne. Som en del af gennemgangen vil teknikeren

også sikre, at din trådløse router er indstillet korrekt for at få den bedst mulige oplevelse.

Teknikeren vil som afslutning på sit besøg komme med en anbefaling til, hvad der yderligere kan foretages for at få det bedste ud af din internetforbindelse. Her kunne mulige optimeringsforslag være en bedre placering af den trådløse router, udskiftning af den trådløse router eller udbygning af det nuværende signal.

Bryggenet dækker omkostningen til teknikerbesøget, og hvis du ønsker at tage imod et optimeringsforslag, så vil du få oplyst prisen for dette inden arbejdet startes.

For at få hjælp til dit trådløse net skal du blot ringe til Kundeservice på 33 2300 99, hvor Fiberby sidder klar til at hjælpe dig.

Kundeservice

Kundeservice kan hjælpe dig med tilmelding og framelding af tjenester, faktura og abonnementsvilkår.

Det er også Kundeservice du skal kontakte, hvis du vil melde om fejl på de tjenester du modtager.

Kundeservice leveres af de firmaer, der står for vore tjenester, så der er forskellige kontaktpunkter og åbningstider for hhv. internet og tv.

Internet

Kundeservice leveres af Fiberby.

På telefonen (33 2300 99) ydes der personlig betjening

Mandag til torsdag kl. 9 - 18

Fredag kl. 9 - 16

Lørdag kl. 10 - 14

Du kan også sende en e-mail til support@fiberby.dk.

Tv

Kundeservice leveres af Stofa.

På telefonen (88 303030) ydes der personlig betjening

hverdage kl. 08:00-21:00
weekender og helligdage kl. 09:00-17:00

Du kan også sende en e-mail til support@stofa.dk.

Bryggenets priser

Internet

1000/1000 Mbit/s
garanteret: 75 kr./md.

Tv

Lille pakke: 175 kr./md.
Mellem pakke: 409 kr./md.

Stor pakke: 569 kr./md.

VælgSelv 10 inkl. lille pakke: 370 kr./md.

VælgSelv 20 inkl. lille pakke: 460 kr./md.

VælgSelv 30 inkl. lille pakke: 540 kr./md.

1000/1000
Mbit/s
75 kr./md.

Læs mere på
bryggenet.dk

Den blå skov

Havnen er lige nu herligt forurenede. Det ligger enkeltvis og i små tuer, er mørkegrønt og brunt. Det er en årlig forurening, der burde styrkes og komme på finansloven oven over livsvigtige poster som uddannelse, sundhed, militær og forskning

Tekst og foto: Thomas Neumann
redaktion@bryggebladet.dk

Det glæder mit hjerte usigeligt, når jeg sidder i kajaken og skovler ålegræs op, og det sætter sig i roret og blot gør min langsomme færd lidt langsommere end normalt.

Ålegræs er alt andet end navnet. Det er ikke græs, og ål var blot én af beboerne i den blå skov. Ålegræs er en blomsterplante, og den har et rodnet, modsat eksempelvis blæretang, som, når vi finder det opskyllet på stranden, ofte er hæftet til en sten. Hvor åle kommer ind i navnet er vel en blandet forklaring med, at ål gemte sig der, altså dem, vi havde mange af en gang. Når man ser ålegræsset bølge frem og tilbage i strømmen eller bøl-

gerne, ligner det lidt den bugtende ålebevægelse.

Græsmadræs

Ålegræs kan man faktisk ikke sige noget skidt om. Det leverer så smukt på løsningen af nutidens to vigtigste kæmpeproblemer, vi står med: Klima og biodiversitet.

Hele vinteren driver store mængder dødt ålegræs i land som en del af ålegræssets naturlige cyklus. Det er det rene guld, der skyller op på kysten. Det har i årtusinder været brugt som isolering, som gødning, foder til dyrene, som madrasyld og sågar som tag på huse; se eksempelvis billeder fra Læsø. Nogle danskere sov stadigvæk på ålegræsmadrasser i 1960'erne.

Lur mig, om de andre gamle nisser, der læser det-

te, ikke har været på besøg og overnattet i eksempelvis et sommerhus eller hos endnu ældre nisser og uden at vide det har sovet på ålegræsmadrasser. Det er et svært forgængeligt materiale, da saltindholdet er højt, og der derfor ikke går råd og svamp i det. Det er fundet i yngre bronzealdergrave, så det er et materiale næsten uden udløbsdato.

Tang under gulvbrædderne

Jeg har indimellem min gang ude hos DMI ved Ry-

parken, og dér så jeg forleden i forbindelse med en reparation af et gulv, at der var isoleret med ålegræs mellem etagerne. I en bygning, der vist er fra 1940'erne. Så vores vigtige meteorologer holder varmen takket være ålegræs.

Der er firmaer i Danmark som Havuld, der nu laver isoleringsplader med mere af tang. Så teknikken er der. Vi skal blot have mængden af ålegræs betydeligt i vejret. Flere steder arbejdes der på at udplante ålegræs. Blandt andet i foreningen 'Kysthjælperne'. Så hvis alt

går, som mange gode kræfter arbejder på, får vi mere og mere ålegræs i de danske farvande.

Det er også godt for biodiversiteten. Ålegræsskovene er præcis det, småfisk skal have for at kunne gemme sig, mens de vokser sig store. Dertil kommer, at ålegræsset er en kæmpe CO2-fanger, der kan skabe bedre balance i regnskabet.

Så ender det også med, at mere og mere dødt ålegræs skyller i land og kan bruges som isolering og sikkert en hel masse andet. I et eventyr skal der være en skurk. I

NEUMANN'S
NATUR

denne historie er superbanditten landbruget. Igen.

Ålegræs skal nemlig have meget lys, og når vandet plumres til af algetilvækst på grund af gylle med mere, så gror det ikke. Og vores indre danske farvande er - på nær Øresund - i en forfærdelig stand. Hermed ikke sagt, at alle - og sikkert ikke engang de fleste - landmænd er Darth Vader-typer, men måske mere landbrugets top. Her må sidde en eller flere kejsere med ønske om evig dominans, det koste klodens beståen eller ej. Lad os arbejde politisk, med SoMe og indkøbskurv på at bekæmpe dødsstjernen. Ellers god tur og mød den grønne fremtid i havnen eller på stranden.

Ålegræs er allevegne i havnen - heldigvis.

Måske har vi allerede køberne til din bolig

"Vi søger 4 værelser samt en altan på Islands Brygge. Vores budget er maksimum 8.000.000 kr."

GITTE OG FAMILIE

"Har i en 2-værelses lejlighed tæt på vandet på Islands Brygge til omkring 3.500.000 kr."

JONAS OG SOFIE

"Vi skal bruge minimum 100 m2, 3-værelser, altan og minimum 2. sal til maksimum 7.400.000 kr."

TORSTEN

"Vi søger noget nyere bygget med højt energimærke, 3 værelser og altan til 6.500.000 kr."

RICARDO OG ANNA

"Kan i hjælpe os med at finde 3 værelser i bygning med elevator til maksimalt 6.000.000 kr."

INGE OG FAMILIE

"Vi leder efter 2-værelses lejlighed på Islands Brygge, stand er ikke relevant. Budget 6.700.000 kr"

THOMAS OG METTE